
Skorowidz geograficzny

Studia Warmińskie 46, 329-338

2009

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

SKOROWIDZ GEOGRAFICZNY

- Administratura Apostolska Łemkowszczyzny 207–210
Aelia Capitolina, nowe miasto na gruzach Jerozolimy 157, 161
Afryka 157
Akad 9, 10, 29
Akkad 25
Akwin 48, 309, 310, 320
Akwizgran 225
Albano 76
Aleksandria 157, 158, 160, 161
Alexandria 139
Allenstein 110
Ameryka 203
Amsterdam 131, 139, 149
Anastasis, kaplica Grzegorza z Nazjanzu 248
Anatolia, kraina 10
Anatolia starożytna 11
Anglia 163, 289
Antiochia 139, 158, 160, 161, 241, 249
Arabia 8, 158
Arad 26
Aram, królestwo 31, 32
Arbail 17
Archidiecezja krakowska 232
Archidiecezja warmińska 74, 78–82, 310, 319–322
Archidiecezja warszawska 309
Arkona 203
Armenia 11
Arraphum 11
Ariela, miasto-państwo 9
Arime 19
Assisi 53, 55
Asuny 216, 218
Asyria 7–32, 35, 36, 39, 42
– odkrywanie Asyrii 8
– jutrzienka istnienia 8–9
– samodzielne początki 9–10
– okres staroasyryjski 10–12
– państwo średnioasyryjskie 13–21
– państwo nowoasyryjskie 21–27
– zmierzch imperium 27–28
Aššur, miasto-państwo, stolica 9, 10, 12, 15, 18, 20–22, 24, 28
Ateny 164
Atribis 26
Augsburg 101
Australia 231
Austria 85
Azja 161
Azja Mniejsza 11
Azja Zachodnia 19

Babilon 8, 9, 11, 12, 22–28
Babilonia 7, 11, 13, 14, 16–19, 22–28
Babilon 9
Bagdad 8
Bajory Małe 215
Bajory Wielkie 218
Banie Mazurskie 212, 213, 215, 218, 219
Banneux 223
Baranowicze 311
Barciany 83
Barcelona 257
Barczewko 84
Barczewo 82
Bargun 19
Bartąg 78, 83
Bartoszyce 115, 173–192, 212, 216, 217

- Basel 258, 260, 297
 Bazyliada, nowe miasto na przedmieściu
     Cezarei 225
 Bażyny 83
 Belgia 302
 Berlin 25, 26, 86, 103, 105, 115
 Betlejem 297
 Bezledy 182, 188
 Białoruś 311
 Białystok 162, 164, 178, 184
 Bieniewo 83–85
 Biesal 115
 Biesowo 82
 Bilderweitschen 85
 Biskupiec 83
 Biskupiec Reszelski 82, 83
 Biskupstwo sambijskie w Królewcu 101
 Bisztynek 83
 Bizancjum 159, 228
 Bliski Wschód 8, 13, 17, 19, 20, 23, 24, 28,
     29, 34, 39, 51, 297
 Błonie (krakowskie) 282
 Błudowo 78
 Bologna 53–55
 Bonn 25, 84, 89
 Bornity k. Braniewa 84
 Bosfor 168
 Boston 289
 Braniewo 75, 79, 80, 82, 84, 85, 89, 101,
     102, 105, 106, 109
 Braunsberg (Braniewo) 90, 91, 94, 95, 103,
     107, 108, 116
 Brazylia 77
 Brescia 52, 53
 Briarcliff Manor 225
 Brodnica 83
 Brussa 167
 Brusy k. Chojnic 85
 Bruxelles 134
 Brzeg n. Odrą 216
 Brześć 125
 Bukareszt 170
 Bułgaria 161, 163
 Butryny 83, 85
 Bydgoszcz 232

 Cambridge, Mass. 135
 Cerkiewnik 83
 Cesarstwo Bizantyjskie 163
 Cesarstwo Rzymskie 97, 156, 158, 162
 prefektury:
     – Galia 158
     – Illiricum 158
     – Italia 158
     – Orientalis 158
 prefektury urbis:
     – Konstantynopol 158
     – Rzym 158
 Cesarstwo Rzymskie Narodu Niemieckiego
     297
 Cesarstwo Wschodnie 163
 Cezarea 158
 Cezarea Kapadocka 225
 Chabur, rz. 8
 Chalcedon 157, 160, 167
 Chamat 23
 Chartres 226
 Chełmno 71, 80, 81
 Chicago 300
 Chojnice 85
 Chruściel 82, 83
 Chrzanowo (w pow. etckim) 207, 210, 211,
     214, 218, 219
 Cincinnati 298
 Città del Vaticano 125
 Cluny, klasztor benedyktyński 204
 Cochem 300
 Cranz 112
 Cypr 161, 162
 Czeboksary 82
 Czelabińsk 84
 Czerniachowski 115
 Czernihów 136
 Czerwona Góra 184
 Częstochowa 53, 80, 258, 322

 Dachau 85
 Damaszek 18, 23
 Danzig 101, 197, 202
 Dąbrowa 178, 179, 181, 184, 188
 Dąbrowa na Warmii 78
 Dąbrówka Malborska 85
 Dekanat sztumski 197
 Derkos 167
 Dębie 178
 Diecezja chełmińska 74, 85
 Diecezja etcka 319
 Diecezja Halberstadt 296

- Diecezja katowicka 76
 Diecezja krakowska 73
 Diecezja Mazurska Kościoła Ewangelic-
 ko-Augsburskiego 320
 Diecezja płocka 189, 200
 Diecezja pomezkańska 195, 197
 Diecezja poznańska 199
 Diecezja sambijska w Królewcu 101, 102
 Diecezja sandomierska 200
 Diecezja przemyska 209, 210
 Diecezja Tusculum (Frascati), Włochy
 75–77
 Diecezja warmińska 73, 75, 76, 77, 82, 90,
 101–103, 174, 212, 215
 Dijala, rzeka 22
 Długobór 82, 84
 Dobre Miasto 83, 84, 212, 216, 218
 Dolny Śląsk 210
 Dolny Zab, rzeka 20
 Dom Generalny Zgromadzenia Sióstr św.
 Katarzyny w Grottaferrata 76
 Domarady 182, 188
 II [druga] Rzeczpospolita 168, 170
 Dublin 229
 Dzierżoń 71, 84, 215, 218
 Dżezira, półpustynny region 8
- Edom 23
 Efez 157, 162, 224
 Efraim, królestwo północne Izraela 31, 35
 Egipt 12, 22, 26, 28, 38, 157, 160, 161, 297
 Eisleben 298
 Ekallati 18
 Ekwador 312
 Elam, państwo 22, 24, 25, 27
 Elbląg 82–84, 192, 197, 218, 275, 312
 Elea 248
 Ełk 85, 210, 211, 214
 Eneon 167
 Engelszell 301
 Eparchia przemyska 207
 Ermland 102, 103, 107
 Etnarchat, autonomiczny okręg 163
 Eufrat, rz. 7, 11, 13, 14, 17, 18, 19, 23, 28
 Eunoe (rzeka dobrych uczynków — Dante
 A. „Boska komedia”) 295
 Europa 74, 97, 198, 199, 203, 229, 234,
 313
 Europa Środkowa 208, 230, 233, 296
- Europa Środkowo-Południowa 162
 Europa Środkowo-Wschodnia 209
 Europa Wschodnia 8, 208, 233
 Europa Zachodnia 230
 Ezdrelon, dolina 28
- Felsztyn 212
 Fenicja 11, 19, 23
 Filadelfia 167
 Finlandia 110
 Francja 85, 163, 204, 229
 Frankfurt/Main 12
 Frascati 76, 77
 Freiburg 258, 260, 297
 Frombork 73, 82–84, 89, 90, 107
- Galilea 35, 38
 Gajle k. Pieniężna 83
 Galia, prowincja 158
 Galindia 204
 Galiny 191
 Galkajmy 178, 188
 Gaza 23
 Gąbin 83, 85
 Gdańsk 70, 79, 199, 201–203, 222, 233,
 297
 Gdańsk-Stare Szkoty 85
 Gdynia 82, 85
 Geneva 231
 Gerbsted 297
 Gietrzwałd 80, 81, 84, 115, 173, 196, 310,
 313, 318, 322
 Giżycko 212, 213, 216
 Glaznoty 85
 Głotowo 82, 83, 320, 322
 Głubczyce 84
 Gminy chrześcijańskie 224
 Gniezno 52
 Gołdap 212
 Gologóra 78
 Gołuchów 203
 Gomora 47, 55
 Górna Mezopotamia 28
 Górny Egipt 26
 Górowo Iławeckie 215, 218
 Göttingen 26, 76
 Grand Rapids 53
 Graz 271

- Grecja 163
 Greckokatolicka diecezja przemyska 207–209
 Grenada 227
 Grottaferrata k. Rzymu, siedziba Zarządu Generalnego katarzynek 75, 76
 Gródek Jagielloński 135
 Grudziądz 312
 Gruzja 161
 Guatemala 81
 Gwatemala 80, 81
- Haberberg**, dzielnica Królewca 104–108, 111, 112, 114, 116
 Hackeborn 295
 Hajnówka 157
 Halberstadt 296, 297, 298
 Halle 303
 Hanigalbat, asyr. nazwa państwa Mitanni 11, 20
 Haran 28
 Hartheim k. Linzu 85
 Harz, góry 296
 Heidelberg 26
 Heildenberg 225
 Heiligenbeil 112
 Helfta, klasztor w Saksonii 295–299, 301, 303–305
 Hellada 164
 Helpede k. Eisleben 298
 Hini, tajemniczy kraj 19
 Hirua 19
 Hohenbruch 85
 Holandia 302
- Ignalin** 83
 Illiricum, prowincja 158
 Indiana 259
 Iława 83
 Iławka Pruska 115, 207
 Imperium asyryjskie 27
 Imperium Romanum 155, 162
 Imperium Rzymskie 163
 Instenburg (Czerniachowski) 115
 Irlandia 229
 Italia, prowincja 158
 Izrael 7, 23, 27, 31, 33, 35–37, 41, 44, 48, 52
- Jaffa** 297
 Jarnołtowo 213
 Jassy 144
 Jaworowo 212
 Jaworzno 210
 Jerozolima 25, 39, 42, 57, 155, 157–161, 297
 Jerusalem 139
 Jeziorany 83
 Jonkowo 83, 84
 Jordan, rz. 144
 Juda 24, 25, 42
 Judea 33
- Kadmuhi**, kraj 17
 Kajny 86
 Kaliningrad (nazwa od VII 1946) 114–117, 309–313
 Kalwa 83
 Kalwaria Zebrzydowska 322
 Kanada 231
 Kapadocja, kraina 9
 Kaplityny 85
 Karduniaś 18
 Kartagina 158
 Kar-Tukulti-Ninurta, rezydencja królewska 16
 Kaszuby 199
 Katowice 34, 66, 260
 Kartuzy 71
 Kayseri 10
 Kazachstan 312
 Kąkol k. Leszna 84, 89
 Kętrzyn 78, 83, 85, 323
 Kęty 296
 Kielce 47, 48, 200, 281, 302
 Kiertyny 178, 184
 Kiertyny Wielkie 179, 181, 188
 Kiev/Kiew 120–123, 125–127, 129, 131, 134–140, 149
 Kijów 123, 129, 136, 148, 150, 244, 309
 Kinkajmy 188–191
 Kinkowo 178, 179
 Klebark Wielki 82–84
 Klewki 316
 Klon 84, 85
 Kłajpeda 83
 Kłębowo 83
 Kochanówka 84

- Kolno 83
 Kolonia 300
 Konstantinopol 138, 139
 Konstantynopol 157, 158, 160–165, 167,
 168, 237, 241, 243, 244, 248, 249, 251,
 252
 Konstantynopol, prefektura urbis 158
 Korona (Polska) 197
 Korsze 323
 Koszalin 279
 Kołmin 84
 Kowno 76
 Köln 271
 Königsberg 101–104, 110, 111, 115, 197,
 309
 Königsberg-Oberhaberberg 112
 Kraj Emmanuela (Judea) 33
 „Kraj Karduniaś” — Babilonia 18
 Kraje Aramejczyków 27
 – Elamitów 27
 Kraje komunistyczne 259
 Krakau 136
 Kraków 19, 33, 38, 44, 47–50, 53, 63, 76, 80,
 121, 122, 128–130, 133, 136, 137, 141,
 142, 144, 148, 155, 157, 158, 197, 199,
 201–204, 208, 210, 222, 223, 226–228,
 231–233, 241, 242, 244, 253, 254, 271,
 273–275, 281, 283, 284, 295–297, 299,
 300, 302–304, 310, 313, 322
 Kramarka 178, 182, 188
 Kraszewo 83
 Krekole 84
 Kreta 251
 Krokowo 79
 Krotoszyn 85
 Królestwo Dawida 38
 Królestwo Grecji 164
 Królestwo Jahwe 38
 Królestwo Polskie 198
 Królestwo Rumunii 170
 Królewiec (Königsberg) (do VII 1946)
 82–85, 98, 101–111, 114, 115, 309
 Krukłanki 216–218
 Krystynopol 210
 Krzynowłoga Wielka 189, 190
 Kujawy 202
 Kurdystan 21
 Kutuń 136
 Kültepe, miasto, semicka kolonia handlo-
 wa, dawne Kaniš 9, 10
 Kwidzyn 71, 82, 85, 212
 Kwiecewo 82
 Kyzik 241, 242
 Kzyk 167
 Lanckorona 174
 Lanham 230
 Laszki 212
 Leginy 78, 84
 Leipzig 25, 62, 257
 Lesiny Wielkie 83
 Leszno 84, 89
 Leverkusen-Schlebusch 84
 Legajny 79
 Liban 11
 Libia 157, 161
 Licheń 288
 Lidzbark Warmiński 78, 80, 83, 84, 321,
 323
 Linz 85
 Lipsk 300, 301
 Liski 214
 Litwa 102, 166, 167
 Londyn 83, 229, 230, 233, 289, 295
 Löwenhagen 112
 Lubawa 204
 Lubieszewo 83, 84
 Lublin 33, 34, 44, 48, 50–53, 55, 57, 61,
 62, 64, 71, 110, 132, 156, 197, 204,
 207, 225, 228, 229, 234, 248, 261, 265,
 268, 269, 271, 280, 299, 301
 Lubomino 111, 323
 Ludwigsort 83, 112
 Lutry 83
 Lwiw (Lwów) 210
 Lwow 124, 129, 136, 145, 146
 Lwów 120, 125, 145, 300
 Lyon 85, 229, 244
 Łagiewniki 322
 Łankiejmy 323
 Ławra Kijowsko-Pieczerska 120, 121, 130,
 141, 144, 145, 150, 151
 Ławra Pieczerska 122–127, 134, 135, 145,
 146
 Łojdy 178, 179, 181, 184, 188
 Łódź 203, 205
 Łuck 136
 Łyna, rz. 322

- Magdeburg 295, 302, 303, 304
 Madryd 257
 Malbork 83, 84
 Mamonowo 83
 Manchester 119
 Mannheim 101
 Mansfeld 296–298
 Maraunenhof, willowa dzielnica Królewca 109–112, 116, 117
 Marriti 18
 Marzenin 215
 Masuren 202
 Mauterndorf 301
 Mazowsze 201
 Mazury 198, 207, 209, 210, 213, 215
 Mątowny Wielkie 70
 Media 27
 Memel 101
 Memfis 26
 Mesopotamien (Mezopotamia) 10
 Metropolia Kijowska 165
 Metropolia lwowska 208
 Metropolia prawosławna kijowska 151, 167
 – – Litwy 166, 167
 – – Polski 166, 167
 Mezopotamia 8–11, 19–21, 24, 26, 27, 29
 Michigan 53
 Middlesex 11
 Miejska Wola k. Mingajny na Warmii 79, 84
 Milet 159
 Mingajny 79, 84, 85
 Miłakowo 83
 Miłki 216
 Mitanni, państwo 11–14
 Molwity 182, 188
 Momajny 323
 Monachium 89
 Monaster Pieczerski 123
 Montau (Mątowny) 72
 Mont-Luc 85
 Monte Cassino 225
 Montreal 230
 Morąg 83, 177, 212, 323
 Morze Czarne 18
 „Morze Północne” (jez. Van) 18
 Morze Śródziemne 11, 18, 23, 226
 Moskwa 119, 134, 136
 Moskwa 115, 159, 161, 165–167, 170, 309, 310
 Mragowo 83, 323
 Mülhausen 112
 München 92, 258, 271
 Münster 70, 93, 255
 Mysłowice 234
 Nabi Junis (arab. „Prorok Jonasz”), wzgórze 8
 Nairi, kraj 18
 Namri 22
 Nazaret 40, 257, 258, 263, 297
 Nazjanz 159, 237, 247, 253, 254
 Neo-Cezarea 167
 New York 267, 288, 298
 Nicea 157, 167
 Nidzica 84, 212, 323
 Niederscheidweiler k. Trieru 84
 Niedomice 323
 Niemcy 4, 79, 81, 96, 229, 297, 302
 Niemcy hitlerowskie 259
 Niemen, rz. 102
 Nil, rz. 26
 Nimrud, wzgórze i miasto 8, 22
 Niniwa 8, 9, 17, 20, 22, 24, 26, 28
 Nippur 9
 Nowa Cerkiew 84
 Nowa Helfta 297, 298
 Nowa Huta 232
 Nowe Miasto, część Aššur 12
 Nowy Rzym (Konstantynopol) 160–168
 NRD — Niemiecka Republika Demokratyczna 233
 Nubia 26
 Nysa 84, 85, 241, 243
 Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej 115, 130, 311, 313
 Odra, rz. 216
 Olecko 83, 84
 Olivae 199
 Oliwa 71
 Olsztyn 2–4, 25, 31, 69–71, 75, 78–86, 89, 90, 101, 102, 115, 119, 149, 153, 184, 186, 190, 191, 207, 209, 212, 213, 215, 217, 218, 237, 277, 295, 309, 310, 312, 313, 315, 318–321
 Opaleniec 84
 Opole 86, 148, 254

- Oranienburg 85
 Orenburg 312
 Orientalis, prowincja 158
 Orneta 79, 83, 84, 212, 213
 Orzysz 84, 322
 Osiedle Mleczna, dzielnica Olsztyna 321
 Osieka 178, 179, 181, 185, 188, 189, 190, 191
 Osnabrück 72, 82, 111
 Ostern 104
 Ostpreussen 101, 197
 Ostre Bardo 215, 218
 Ostróda 85, 115, 212, 323
 Ottawa 119
 Oxford 229
- Paderborn 78
 Palestyna 24–28, 35, 43, 158
 Paluzy 83
 Państwa socjalistyczne 208
 Państwa syropalestyńskie 27
 Państwo asyryjskie 16, 20
 Państwo Hetytów 11
 Państwo judzkie 33, 42, 43
 Państwo Polskie 216
 Państwo radzieckie (ZSRR) 309
 Państwo staroasyryjskie 10
 Państwo średnioasyryjskie 12
 Państwo nowoasyryjskie 24
 Paris 125, 131, 139, 256, 260, 265, 267, 268, 296, 298
 Parkoszewo 182
 Paryż 80, 81, 244, 300
 Pasłek 216, 218
 Patersort 112
 Pelplin 71, 265
 Pentapolis 157, 161
 Perea 35
 Persja 8, 28
 Perszele 188
 Piaseczno 196
 Pieniężno 83, 84, 212, 216, 218, 310–312, 321, 322
 Pierzchno k. Śremu 85
 I [pierwsza] Rzeczypospolita 121, 141
 Piotrowiec na Warmii 79
 Pizydia 167
 Plężno 178
 Pluskowęsy 323
 Pluty 82, 84
- Płock 321
 Płoskinia 79
 Podgrodzie, dzielnica Olsztyna 322
 Podjuchy 216
 Podlejski 83
 Pogrodzie 83
 Polesie Rzeczyckie 201
 Połock (Połock) 136
 Polska 72, 73, 79, 81, 95, 102, 110, 161, 164, 166, 167, 170, 175, 177, 192, 193, 197, 200–202, 204, 205, 207–211, 214–216, 218, 221, 225, 227–229, 231–234, 236, 265, 279, 281, 283, 292, 303, 311, 319, 323
 Polska Ludowa 186
 Polska południowo-wschodnia 209
 Polska północno-zachodnia 209
 Polska Rzeczpospolita Ludowa 154
 Polszcza (Polska) 210
 Pomorze 197, 198, 199, 204
 Pomorze Zachodnie 199
 Pont 161
 Porkoszewo 188
 Postolin 84
 Powiat bartoszycki 173
 Powiśle 78, 203
 Poznań 37, 41, 48–50, 52–54, 57, 62, 65, 71, 82, 121, 158, 159, 198, 199, 202–204, 208, 213, 234, 237, 238, 241, 249, 267, 296
 Północne Ziemie Polski 210
 Prawdziska k. Elku 84, 85
 Pregola, rz. 101, 102
 Preussische Eylau 112
 PRL 208, 212, 214, 217
 Prosimy 70, 83
 Prusy 70, 71, 102, 309
 Prusy Wschodnie 85, 101, 107, 108, 111, 195, 197
 Przasnysz 189
 Przemysł 189, 207–210, 215, 217
 Purda Wielka 84
- Quabra, kraina 11
 Querfurt 298
 Quincy 289

- Radamu, rz.** 18
Radom 292
Radostowo 83
Ramsowo 85
Rasząg 78
Rauschen 112
Regensburg 53, 255, 298
Reszel 82–84, 216, 217, 323
Rodersdorf 296, 298
Rodopolis 167
Rohrbach 297
Rom/Roma/Romae 52, 53, 124–126, 129, 134, 141, 224, 229, 256, 259, 260, 296, 299
Rosja 161, 309, 313
Rozogi 323
Rugia, wyspa 203
Rumunia 161
Ruszkowo 323
Ruś 165, 169, 199
Ruś Kijowska 151
Rychnowy k. Pogrodzia 83
Rzeczpospolita Polska 279
Rzeczypospolita 198, 199, 201, 296
Rzeczpospolita Polska 165, 208
Rzeczpospolita Kwidzyńska 82
Rzym 70, 71, 73–77, 80–82, 158–161, 276, 280, 281, 309
Rzym, prefektura urbis 158
- Sachsenhausen** 85
Sackheim, dzielnica Królewca 102, 104
Sais 26
Saksonia 295, 297
Salerno 227
Salke, rz. 297
Samanuna, rzeka 19
Samaria 24
Sambia 101, 112
Samosata 158
Sandomierz 64, 174
Sankt Augustin, Niemcy 4
Sankt Petersburg 309, 311
Saratow 309
Sard 167
Sawity k. Piotrowca na Warmii 79
Sątopy 83
São Paulo 77
Schloßberg k. Tylży 83
Scillum 156
- Serbia** 161, 163
Serock 323
Sędławki, PGR 188–190
Sheffield 230
Siedlce 4, 48
Sippar 19
Skalka, wzgórze w Krakowie 322
Skarbimierz 198
Skitno 178, 182, 188
Smolanka 173
Soar 56
Sodoma 47, 55–58
Sokolica 191
Speichersdorf, dzielnica Królewca 109
Spetyny 179
Spytajny 181, 184, 188
Srokowo 83, 323
St. Petersburg 119
St. Wendel 84
Stalino (Donieck) 84
Stanclewo 84
Stary Targ na Powiślu 78, 83
Stawiguda 61
Stany Zjednoczone 95, 230, 289
Sterławki Wielkie 212
Stolica Apostolska 75, 76, 208, 209, 215, 284, 301
 – – i Patriarchalna Ekumeniczna 166
 – biskupia znad Bosforu 168
 – kijowska 168
 – konstantynopolińska 162, 164
 – Metropolii Kijowskiej 166
 – Święta 73
 – – Ekumeniczna 166, 167
 – – Patriarchalna Ekumeniczna 168
Stuttgart 11
Stutthof 85
Sumer, państwo 9, 25
Suza, stolica Elamu 27
Syberia 83, 84
Syliwria 167
Synaj, góra 249
Syria 10, 18, 19, 23, 27, 28, 35
Szczurkowo 178, 182, 188
Szpetyny 178
Szpitalna Wieś 196
Sztum 83, 84, 196, 198, 200
Szwarunki 184, 188–190
Szwaruny 185
Szwaruny Małe 181

- Śrem 85
 Świątki 83, 84
 Święta Lipka 322
 Świętajno k. Jezioran 83, 323
- Šereše, twierdza 17
- Tapiau 85, 107
 Tarnów 34, 41, 53
 Tebaida 157
 Tell Išara 11
 Tiglat, królestwo 35
 Tirqa (= Tell Išara) 11
 Tokyo 257
 Tolkmicko 79, 83
 Tolkowiec 83
 Tolniki k. Reszla 83
 Torino 53
 Toruń 71, 196–198, 202
 Tours 226
 Tracja 161
 Trier 70
 III. [trzecia] Rzeczpospolita Polska 273, 280
 Tuchów 27
 Tudela 8
 Tugriš (asyr. Armenia) 11
 Tujec 83
 Tuła 79
 Turyngia 301
 Turyngia północna 296
 Tusculum (Frascati) 70, 75–77
 Tübingen 133, 141, 142
 Tygrys, rz. 8, 11, 13, 14, 18, 20, 22, 23
 Tylża 83, 85
 Tyniec 295, 303, 304
 Tyr 26
- Ukraina 207–209, 309
 Ukrajina (Ukraina) 210
 Ukraińska SRR 208
 Uniejów 198
 Unieszewo 82, 84
 Unikowo 84
 Ur 9
 Ur III, miasto-państwo 29
 Ural 84
- Urartu 13, 22, 23
 Urbel, kraina 11
 Urmia, jez. 19
 Uruatri 19
 USA 231
- Van, jez. 18
 Wilno 130, 133
- Wardony 184, 185
 Warmia 69, 70, 75, 78–82, 85, 104, 111, 115, 195, 198, 203, 205, 207, 209, 210, 213, 215
 Warszawa 4, 8, 11, 15, 19, 21, 27, 38, 48–54, 57, 61, 62, 65, 70, 78, 79, 81, 82, 121, 122, 125, 130–132, 137, 153, 158–160, 166–168, 197–205, 208–210, 212–214, 221–224, 226–231, 234, 237, 242, 244, 245, 249, 257, 263, 266, 269–271, 273, 276, 280, 298, 299, 302, 304, 309, 312, 318, 320
 Washington 140
 Wašugani, stolica państwa Mitanni 11
 Watykan 76
 Waugani, stolica Mitanni 13
 Weida 295, 296, 300
 Wejherowo 85, 195
 Wenezuela 312
 Werl 70
 Werona 310
 Westeuropa 141
 Westpreussen 101, 197
 Węgielsztyn 213
 Węgorzewo 212, 216, 217
 Wielka Brytania 230–232, 234
 Wien 124, 255, 258, 260, 271, 297
 Wiesbaden 119
 Wilczkowo 83, 85
 Wilno 76, 228, 302
 Winnipeg 153, 154
 Wipra, rz. 297
 Wipsowo 85
 Wirtembergae 133
 Wirwilty 178, 179, 181, 184, 188
 Wischwill 85
 Witki 178, 179, 181, 184, 185, 188–190
 Włochy 75, 229
 Włocławek 48, 61, 276

Województwo olsztyńskie 207, 209, 210,
212, 213, 217

Wola Wilknicka k. Piotrowca na Warmii
79

Wołowno 84

Wormditen 103, 110

Wornity 174

Woryty 80

Wójtowo 84, 85

Wrocław 19, 48, 61, 89, 129, 200–204,
210, 215, 227, 242, 251, 260

Wrzesina 84

Wschód 39, 157, 209

Wuppertal 57

Würzburg 296

Wydmyny 218

Wyspy Książęce 167

Wyżyna Irańska 27

Zab, rz. 11

Zachód 7, 114, 115, 214, 311

Zachodnie Ziemie Polski 210

Zagros, góry 8

Zajordania 36

Zalewo 84

Zamość 126

Zatoka Perska 22, 25

Zawierze k. Braniewa 84

Ziemia Chełmińska 200, 205

Ziemia Judy 36

Ziemia Lubawska 205

Ziemia Malborska 196–201, 204

Ziemia Sztumska 195–206

Ziemia Święta 226, 227

Ziemie Odzyskane 210

Ziemie Zachodnie i Północne 210

Ziemski Raj (Dante A. „Boska komedia”)
295

Złotowo k. Lubawy 204

ZSRR — Związek Socjalistycznych Repu-
blik Radzieckich 79, 209–211, 214

Związek Radziecki 84, 95

Zürich 9

Żegoty 83, 85

Żelazna k. Opola 86

Żuławy Gdańskie 70

Żydowo 178, 188